

Huvudman

Botkyrka kommun
medborgarcenter@botkyrka.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Kvarnhagsskolan i Botkyrka kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Botkyrka kommun att senast den **23 januari 2023** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brist rörande åtgärder mot kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Botkyrka kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Botkyrka kommun ska vidta följande åtgärder

Åtgärder mot kränkande behandling

1. Se till att det, minst en gång under höstterminen 2022, förtydligas för samtliga lärare och all annan skolpersonal vilken skyldighet som åligger dem att anmäla till rektor om de får kännedom om att en elev anser sig ha eller har blivit utsatt för kränkande behandling i samband med skolans verksamhet. Huvudmannen eller den som huvudmannen utser ska dokumentera när informationen lämnats och på vilket sätt den getts. Dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med

huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 23 januari 2023 (6 kap. 10 § skollagen samt Lgr 11, 2.1 Normer och värden).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Botkyrka kommun en anmärkning avseende brister rörande tillgång till elevhälsa på Kvarnhagsskolan. Botkyrka kommun ska senast den **23 januari 2023** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser ordningsregler.

Områden som avskrivs

Skolinspektionen avskriver ärendet i den del det avser extra anpassningar och särskilt stöd.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2022 inlett en tillsyn av Kvarnhagsskolan i Botkyrka kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Kvarnhagsskolan följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd, ordningsregler, åtgärder mot kränkande behandling samt tillgång till elevhälsa.

Tillsynen har genomförts genom verksamhetsbesök med intervjuer med elever och lärare samt lektionsobservationer den 22, 23 och 25 mars 2022. Vidare har digital intervju hållits med personal i elevhälsan den 20 april 2022 samt med rektorn och biträdande rektorer den 25 april 2022. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat betygskataloger, sammanställningar av omdömen för elever på låg- och mellanstadiet samt dokumentation och sammanställningar rörande extra anpassningar och särskilt stöd.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap.

8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Åtgärder mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Både elever och lärare uppger att det kontinuerligt förekommer kränkande behandling på skolan, både i form av nedsättande ord och fysiska slagsmål. Enligt elever och lärare förekommer "fula ord" dagligen. Elever uppger även att det förekommer att lärare inte agerar vid händelser av hårt språkbruk, bråk eller mobbing.

Såväl lärare, representanter från elevhälsan och rektorn uppger vid intervju att det finns personal som inte anmäler händelser som utgör kränkande behandling till rektorn. Lärare uppger att de förmodligen har blivit för toleranta och att det är en överlevnadsstrategi att inte anmäla alla händelser. Både lärare och representanter från elevhälsan uttrycker också att det kan vara svårt för lärare att veta var gränserna går för när en anmälan om kränkande behandling ska göras.

Representanter från elevhälsan uppger att alla lärare inte hanterar kränkningar som inträffar på ett likvärdigt sätt vilket medfört att lärare inte alltid agerat när de varit skyldiga att göra det. De anger också att vissa lärare har en högre toleransnivå än andra. Enligt representanter från elevhälsan kan de även tydligt se en skev fördelning vad gäller de anmälningar av kränkande behandling som görs, exempelvis då det saknas kränkingsanmälningar för två årskurser. Även rektorn uppger att statistiken visar att det görs för få anmälningar om kränkande behandling i vissa årskurser. Både rektorn och representanter för elevhälsan anger dock att det pågår ett arbete vad gäller hanteringen av kränkande behandling.

Rättslig reglering

Kränkande behandling avser ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barns eller en elevs värdighet (6 kap. 3 § skollagen).

Huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i 6 kap. skollagen, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget (6 kap. 5 § skollagen).

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen

kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Kvarnhagsskolans arbete mot kränkande behandling. Utredningen visar att all personal inte alltid agerar och inte heller anmäler till rektorn när de får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten. Av intervjuer med både lärare och representanter från elevhälsan framgår vidare att det finns en osäkerhet bland personalen på skolan gällande vad som utgör kränkande behandling och när en anmälan om kränkande behandling ska göras.

När uppgifter om kränkande behandling inte anmäls systematiskt medför det att huvudmannen inte kan agera för att säkerställa att en utredning skyndsamt startas. Detta medför att det inte heller finns möjligheter för huvudmannen att vidta de åtgärder som behövs för att förhindra kränkningar i framtiden. Att anmälningskyldigheten följs är därmed avgörande för att hela det systematiska arbetet mot kränkande behandling ska fungera på ett godtagbart sätt.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Botkyrka kommuns verksamhet vid Kvarnhagsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller ~~studiehandledning på modersmålet och~~ åtgärder mot kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Botkyrka kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

*Rättelse
2022-11-09
Wol*

Anmärkning

Tillgång till elevhälsa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Rektorn uppger vid intervju att Kvarnhagsskolan saknar tillgång till psykolog. Enligt rektorn har skolan, tillsammans med två andra skolenheter i kommunen, försökt att rekrytera en psykolog utan framgång. Det bemanningsföretag som Botkyrka kommun har avtal med har inte heller kunnat tillgodose skolans behov. Rektorn uppger dock att det pågår ett arbete för att skolan ska få tillgång till psykolog.

Rättslig reglering

För eleverna i förskoleklass och grundskola ska det finnas tillgång till elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Det ska finnas tillgång till psykolog för psykologiska insatser. (2 kap. 25 § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Botkyrka kommun inte uppfyller författningarnas krav fullt ut när det gäller tillgång till elevhälsa då det saknas tillgång till psykolog för eleverna på Kvarnhagsskolan.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Botkyrka kommuns verksamhet vid Kvarnhagsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller tillgång till elevhälsa. Utredningen visar att Kvarnhagsskolan saknar tillgång till psykolog men att skolan vidtagit vissa åtgärder för att få tillgång till psykolog. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Kvarnhagsskolan en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Ordningsregler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Både elever och lärare uppger vid intervju att det finns ordningsregler på skolan och att dessa har utarbetats under medverkan av eleverna. Lärarna uppger även att det finns särskilda ordningsreglerna inom klasserna som tas fram gemensamt i respektive klass under de första dagarna av terminen.

Rättslig reglering

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler. (5 kap. 5 § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Botkyrka kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller ordningsregler. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Områden som avskrivs

Extra anpassningar och särskilt stöd

Kvarnhagsskolan har under vårterminen 2022 påbörjat ett arbete avseende processen kring extra anpassningar och särskilt stöd. Med hänsyn härtill kan Skolinspektionen i nuläget inte bedöma skolans arbete med extra anpassningar och

särskilt stöd. Ärendet avskrivs därför i denna del. Skolinspektionen kommer i samband med uppföljningen av beslutet att på nytt utreda detta arbete.

Beslutet har fattats av utredaren Linda Wolf

Utredaren Sara Löfqvist har varit föredragande i ärendet. I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Elina Rytberg medverkat.